

ТОВ "Нокія Солюшнз енд Нетворкс Україна" і КПІ співпрацюватимуть над упровадженням технології 5G

Є. Балічев та М. Згуровський

Започаткування співробітництва задля впровадження технології 5G в Україні і підписання Меморандуму про співпрацю – такою була мета візиту до КПІ ім. Ігоря Сікорського представників ТОВ "Нокія Солюшнз енд Нетворкс Україна", який відбувся 5 березня. До КПІ прибули генеральний директор цієї компанії Євген Балічев, керівник департаменту продажів компанії Олена Глогусь, а також представник Міністерства цифрової трансформації – директор директорату цифрової інфраструктури Юрій Мацук.

З гостями зустрілися ректор КПІ ім. Ігоря Сікорського академік НАН України Михайло Згуровський, директор Інституту телекомунікаційних систем (ІТС) університету академік НАН України Михайло Ільченко, заступник директора ІТС з навчально-виховної роботи Ірина Кононова, директор НМК "Інститут післядипломної освіти" Інна Малюкова, студентка ІТС Каріна Жара та інші.

Зустріч розпочалася з презентації "Компанія "Нокія" – лідер розвитку технології 5G у світі", з якою виступив Євген Балічев. Юрій Мацук розповів про Центри розвитку 5G в Україні. "Динаміка і проблеми розвитку технології 5G у світі. Засади меморандуму про співпрацю" – такою була тема презентації Михайла Ільченка. Після активного обговорення очільники ТОВ "Нокія Солюшнз енд Нетворкс Україна" і КПІ ім. Ігоря Сікорського підписали Меморандум про співпрацю, положення якого спрямовані на підвищення ефективності технічної освіти у сфері телекомунікацій та визначають засади створення новітніх освітніх проєктів за участю студентів і викладачів, а також забезпечення інформаційної підтримки таких проєктів. Отож співпраця сприятиме науковим дослідженням, розвитку інформаційної діяльності та професійної підготовки студентів.

Учасники зустрічі прокоментували її підсумки під час підходу до преси.

Євген Балічев: "По-перше, співпраця КПІ та нашої компанії, тобто науковців і постачальників

обладнання, допоможе нашій державі коректно підготуватися до епохи 5G. По-друге, студенти КПІ зможуть побачити і вивчити 5G-обладнання, розібратися, як воно працює. І, сподіваємося, донесуть своєму оточенню, що принесе суспільству впровадження технології 5G".

Юрій Мацук: "Міністерство цифрової трансформації виступило генератором упровадження технології 5G в Україні. Співпраця ТОВ "Нокія Солюшнз енд Нетворкс Україна" та КПІ ім. Ігоря Сікорського відкриває великі можливості для студентів, розробників технології, винахідників, бізнесменів".

Михайло Ільченко: "В Україні нині вирішується питання щодо запровадження технології 5G. Прийнято відповідні рішення Кабінету Міністрів. Створення системи зв'язку 5-го покоління, запуск її у виробництво й експлуатацію потребують відповідних фахівців. Інститут телекомунікаційних систем КПІ ім. Ігоря Сікорського саме таких фахівців і готує. Ми сьогодні домовилися про те, що за участю ТОВ "Нокія Солюшнз енд Нетворкс Україна" та за підтримки Міністерства цифрової трансформації створюємо в Києві на базі ІТС Центр технології 5G. Нам допоможуть сучасним обладнанням, а молодь ІТС гаряче прагне отримувати нові знання і працювати, використовуючи вже новітні технології".

Довідково: 5G (англ. 5th Generation) – це п'яте покоління мобільних мереж, або п'яте покоління бездротових систем.

Володимир Школьний

МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ

На шляху до відновлення співпраці

КПІ ім. Ігоря Сікорського в різні періоди закінчили 27 громадян Афганістану. Нині студентів з цієї країни в університеті немає. Але, судячи з усього, ситуація незабаром може змінитися. І свідченням цього є велика цікавість, яку останнім часом виявляють до співпраці з найбільшим вищим Україною представники дипломатичного корпусу та влади Афганістану. Яскравою ілюстрацією цього став уже другий за останні тижні візит до університету делегації цієї держави, який відбувся 11 березня.

До складу цієї представницької делегації входили урядовці, члени парламенту, дипломати, керівники великих державних установ і бізнес-структур. Очолював її міністр торгівлі та промисловості Ісламської Республіки Афганістан Нісар Ахмад Фаїзі Гор'яні. Напередодні візиту до КПІ ці афганські високопосадовці взяли участь у Другому засіданні Українсько-афганської спільної міжурядової комісії з торговельно-економічного співробітництва, тож знайомство з найвідомішим технічним закладом вищої освіти України стало для них додатковою можливістю накопичення інформації для подальшого прийняття рішень про напрями розвитку співробітництва. Супроводжував делегацію Надзвичайний і Повноважний Посол Ісламської Республіки Афганістан в Україні Валі Монавар.

Оскільки майже для всіх членів делегації ці відвідини Києва та Національного технічного університету України "Київський політехнічний

інститут імені Ігоря Сікорського" були першими, коротку екскурсію університетом для них провів ректор Михайло Згуровський (на фото). Гості також оглянули деякі експозиції Державного політехнічного музею і, зокрема, його Відділу авіації та космонавтики імені Ігоря Сікорського.

У бесіді, яка відбулася по тому, було обговорено потенційні можли-

співпрацювали. Скажімо, Науково-технічна бібліотека КПІ свого часу передала кабульським колегам понад 400 томів спеціальної навчально-наукової літератури. Згодом співпраця загальмувалася, тож, напевно, настав час її відновлювати.

З великою цікавістю представники урядових і ділових кіл Афганістану переглянули презентаційні фільми про

І, безумовно, ми розглядаємо цілий спектр інженерних спеціальностей, на які ми зможемо направляти до вас студентів".

Високо оцінив побачене в КПІ ім. Ігоря Сікорського перший заступник голови Торгово-інвестиційної палати Афганістану Хабіулла Зіармаль. По-над те, він сказав, що оскільки і сам є випускником Кабульського технічного університету, йому було особливо цікаво побувати і ознайомитися з відомим українським технічним вишем. Він назвав два основних напрями, які, на його погляд, є найцікавішими для розгортання співпраці. Перший – це партнерство у сфері освіти, і другий – це науково-технічне співробітництво, особливо у сфері передових технологій, виробництва сучасного промислового обладнання тощо, тобто в тих сферах, де КПІ має проривні досягнення.

"Я думаю, ми матимемо студентів з Ісламської Республіки Афганістан на рівні бакалаврському рівні, але й на рівні магістерському та PhD", – поділився своїми враженнями від спілкування з афганськими колегами директор Центру міжнародної освіти КПІ ім. Ігоря Сікорського Володимир Коваль. І пояснив, що ті з них, хто володіють англійською мовою, зможуть відразу вступати на навчання на перший курс бакалаврату, магістратури чи на PhD-програми. Решта ж вивчить українську на підготовчому відділенні центру, де їм допоможуть опанувати не лише мову для спілкування, але й фундаментальні дисципліни, необхідні для вступу до університету.

Дмитро Стефанович

вості співробітництва підприємств і організацій Афганістану з КПІ ім. Ігоря Сікорського в науково-технічній сфері, а також перспективи здобуття якісної вищої освіти, що відкриються перед молодими афганськими громадянами, які оберуть для цього саме цей український університет. До речі, як нагадав виступаючи перед гостями проректор з міжнародних зв'язків Сергій Сидоренко, ще у 2004 році КПІ та Кабульський технічний університет уклали угоду про співпрацю, у межах якої деякий час доволі активно

діяльність університету в науково-технічній сфері та реалізовані на різних його факультетах і кафедрах проекти "КПІ інноваційний" та "КПІ. Підкорення космосу".

"Нас, передусім, цікавить співпраця з Київським політехнічним інститутом у військово-технічній сфері, – розповів після зустрічі Нісар Ахмад Фаїзі Гор'яні. – І, звичайно, можливість здобуття тут технічної освіти. Сподіваюся, що Київський політехнічний та Кабульський політехнічний університети співпрацюватимуть."

УКРАЇНСЬКО-ЯПОНСЬКИЙ ЦЕНТР ІНФОРМУЄ

Про квілтерів та японські традиції на виставці "Східний вітер"

В Українсько-Японському центрі КПІ ім. Ігоря Сікорського 3 березня 2021 року, за підтримки Асоціації майстрів клаптикового шиття України, відкрилася виставка "Східний вітер". Проект присвячено традиційній японській вишивці в техніці "сашико". Роботи талановитих майстринь з різних куточків України – а їх

29 з Києва, Харкова, Дніпра, Севеодонецька, Горішніх Плавнів та ін. – знайомлять з японською технікою, яка зароджувалася як ремесло та згодом досягла такого рівня, що стала національною гордістю японців.

Виставку відкрила координатор проєктів Українсько-Японського центру Вікторія Мирончук. Вона наголо-

сила, що центр продовжує знайомство з японськими традиціями і культурою Країни Вранішнього Сонця. Викладачка авторського курсу печворку Галина Твердохліб зазначила: "Творчі люди мають суттєві переваги: письменники й поети лишають по собі безсмертні рядки, скульптори – гармонію, втілену у форму, архітектори – неповторні споруди, а в руках майстрів шиття є чарівна голка. Ми вбачаємо сенс своєї роботи у створенні красивого". Вона також зауважила, що вперше в Україні японський печворк виставляється не окремою номінацією творчого зібрання, а є основною темою показу.

Майстриня провела авторську екскурсію виставкою, де, зокрема, розповіла про історію та особливості представлених робіт. Приміром, квіт (клаптикова ковдра) – це тришарова вишивка з кольоровим мозаїчним верхнім шаром (декоративне панно, клаптикове шиття), середній шар – прокладка (зазвичай синтепон) і тканина підкладки (основи). Уся робота

Галина Твердохліб

має бути простьобана (як правило, вручну). Відповідно, майстри, які цим займаються, – це квілтери. Вона побажала, щоб та іскра, яку кожен майстер вклав у свою роботу, передалася глядачам, принесла їм задоволення та відкрила завісу чарівного світу, що ховається за цією технікою.

Виставка триватиме до 23 березня.

Довідково: техніка вторинного використання текстилю "сашико" – це нашарування кількох тканин і простьобування їх швом "уперед голку" за певним орнаментальним візерунком. **Н. Вдовенко**

На відкритті виставки "Східний вітер"

Кафедра менеджменту ФММ: шлях до успіху

Кафедра менеджменту факультету менеджменту та маркетингу, одна з найбільших та найуспішніших кафедр КПІ ім. Ігоря Сікорського, є ровесницею незалежності нашої країни та разом з нею справляє в цьому році тридцятирічний ювілей.

Історія кафедри бере початок з 1988 р., коли у складі тодішнього Київського ордена Леніна політехнічного інституту ім. 50-річчя Великої Жовтневої соціалістичної революції була заснована кафедра управління виробництвом. Тоді кафедра стала першою в Україні, що здійснювала підготовку управлінців виробничими процесами. Ідея її створення була зумовлена появою у вітчизняній економіці нових викликів, що вимагали посилення економічно-управлінської складової освіти студентів інженерних факультетів та підготовки управлінців нового типу та стилю мислення, якої на той час жоден виш не здійснював. Перші роки від свого заснування кафедра готувала фахівців у форматі другої вищої освіти: спочатку в більш вузькому контексті – управлінців на виробництві, а потім, відповідно до запитів часу, – менеджерів.

Колектив кафедри менеджменту ФММ КПІ ім. Ігоря Сікорського

Надихнувшись першими успіхами, з вересня 1991 р. кафедра почала готувати студентів денної форми навчання за основною спеціальністю "Менеджмент". Запровадження підготовки фахівців принципово нової спеціальності відізналося гучним відлунням та привернуло увагу громадськості, адже ця подія збіглася з початком становлення незалежності нашої держави та певною мірою її символізувала. Її діяльність широко висвітлювалась у засобах масової інформації, кафедру відвідували представники західних та вітчизняних університетів, керівники підприємств та новостворених корпорацій, які покладали великі надії на здобувачів, а самі студенти відчували себе передвісниками та першими лідерами нового ринкового етапу розвитку економіки країни. В одному зі ЗМІ здобувачів нової спеціальності назвали "майбутньою елітою нашого суспільства", і треба сказати, що випускники кафедри повністю виправдали покладені на них надії. Сьогодні серед випускників – керівники промислових підприємств та організацій, топменеджери міжнародних корпорацій та успішні підприємці, професори українських та зарубіжних університетів, міністри та інші державні високопосадовці, які мали безпосередній вплив на формування та розвиток ринкових відносин в Україні.

На кафедрі приділяють величезну увагу забезпеченню належного рівня якості освіти здобувачів, адже менеджмент більше, ніж інші спеціальності є залежним від змін зовнішнього ринкового середовища та повинен відповідати його запитам. При розробленні програм підготовки фахівців враховується досвід реалізації подібних програм провідними вітчизняними та зарубіжними закладами вищої освіти, а також побажання роботодавців, випускників

і студентів, що визначаються за результатами опитування.

Фахівці, які стояли біля витоків кафедри, дали поштовх розвитку науково-освітньої школи менеджменту в Україні. Серед них – перший завідувач кафедри професор В.Д.Нємцов, професорки Л.Є.Довгань та Л.Г.Смоляр. Їх естафету підхопили випускники кафедри, які окрім дипломів про вищу освіту здобули в рідній альма-матер дипломи кандидатів та докторів наук і примножують здобутки кафедри своєю завзятістю, професіоналізмом та креативністю.

Заснування кафедри започаткувало створення в КПІ факультету менеджменту та маркетингу, який на сьогодні охоплює шість кафедр. На базі кафедри працювала перша навчально-методична комісія з менеджменту, що тривалий час здійснювала акредитацію закладів вищої освіти за цією спеціальністю.

З 2011 р. кафедру очолює д.е.н., професорка В.В.Дергачова. За роки існування кафедрою сформовано надзвичайно потужний науково-педагогічний потенціал – на сьогодні всі її викладачі ма-

лися усіх сфер діяльності, вимагали запровадження принципово нових форм організації діяльності. Науково-педагогічні колективи вишів повинні були вжити швидких, але зважених дій для забезпечення якісного навчального процесу в нових – дистанційних – умовах. За цей час викладачами кафедри підготовлено 95 дистанційних курсів. За відгуками студентів уже можна судити про те, що ми подолали цей виклик успішно. Крім того, відбулося поглиблення власних знань та навичок викладачів у сфері інформаційних технологій, зокрема щодо використання можливостей платформ дистанційного навчання та засобів онлайн-комунікації.

Не стали на заваді дистанційні умови і науково-дослідній діяльності викладачів і студентів кафедри. Продовжувалась робота над науковими ініціативними темами: "Управління економічним забезпеченням міжнародних форм бізнесу і підприємництва на основі принципів сталого розвитку та економічної безпеки" (керівник – проф. В.В.Дергачова), "Удосконалення процесів управління логістичними системами українських підприємств в умовах інтеграції у світову економіку" (керівник –

доц. І.С.Луценко), "Управління розвитком інноваційного підприємства в умовах неіндустріальної економіки" (керівник – доц. М.О.Кравченко). А зустрічі в рамках діяльності наукових гуртків для студентів, яких на кафедрі відкрито аж три – "Управління талантами менеджерів" (керівник – доц. М.В.Шкробот), "Зовнішньоекономічна діяльність підприємств" (керівник – проф. А.Р.Дунська), "Логістичний менеджмент" (керівник – доц. І.С.Луценко) – набули нової форми та якості з використанням можливостей зум-конференцій і численними запрошеними спікерами. 18 квітня 2020 р. проведено в онлайн-режимі Міжнародну науково-практичну конференцію "Бізнес, інновації, менеджмент: проблеми та перспективи". За рік

колективом кафедри було опубліковано більше ніж 90 наукових статей, понад 120 тез доповідей на конференціях, більше ніж 130 публікацій зі студентами, видано 22 навчальних посібники.

Міжнародна діяльність кафедри у 2020 р. продовжила свої кроки до розширення: 11 викладачів кафедри пройшли міжнародні стажування та було укладено меморандум про співробітництво із Університетом Харран (Турецька Республіка), яким передбачена спільна дослідницька діяльність. Завершився трирічний міжнародний спільний проект "European business models: transformation, harmonization and implementation in Ukraine" між КПІ ім. Ігоря Сікорського та ЕАСЕА (Виконавче агентство з питань освіти, аудіовізуальних засобів і культури, що фінансувався за підтримки Програми Erasmus+ Європейського Союзу відповідно до умов отриманого гранту Jean Monnet Fund) за участю викладачів кафедри менеджменту, який, сподіваємося, поклав початок нашому новому напрямку наукової та міжнародної діяльності.

Можна ще багато говорити про здобутки, які приніс минулий рік – про те, чого ми досягли, зрозуміли та усвідомили, чого навчилися. Підсумок спільної злагодженої колективної роботи кафедри, у якій нам сприяє та допомагає керівництво ФММ, керівництво КПІ ім. Ігоря Сікорського і в яку кожен з нас додає свої індивідуальні підходи та погляди, демонструє невпинне прагнення кафедри до розвитку та вдосконалення. Сподіваємося не зупинитися на досягнутому, продовжувати освоювати нові горизонти та започатковувати нові напрями діяльності.

*К.О.Кузнєцова, к.е.н., доц.,
М.О.Кравченко, д.е.н., проф.*

Виробництво – це вищий пілотаж бізнесу

Обговорення майбутніх планів з керівництвом

"Серед компаній, які із задоволенням беруть на практику й на роботу наших студентів і куди із задоволенням ідуть наші випускники, – Білоцерківський завод "Трібо", – розповів в.о. завідувача кафедри високотемпературних матеріалів та порошкової металургії ІМЗ ім. Є.О. Патона д.т.н. Юрій Іванович Богомол. – Там вони отримують відповідний досвід, практичні навички, реальні знання та можливості для кар'єрного росту й розвитку свого потенціалу. З часом займають керівні посади і беруть участь у стратегічному плануванні виробництва. Та не забувають свою альма-матер – приєднуються до обговорення навчальних планів і консультування, здійснюють науково-технічне співробітництво".

"Усі кошти, які заробляються на заводі, – говорить голова Ради директорів ТОВ "Трібо", заступник міністра інфраструктури України (2010 – 2014) Костянтин Єфименко, – інвестуються в його розвиток: енергоефективність, обладнання, в нові знання. Практично всі пасажирські потяги України гальмують завдяки нашим колідкам, виробленим у Білій Церкві. Також усі потяги Лондон – Манчестер сьогодні оснащені нашими гальмами. Моя мрія – щоб потяги Лондон – Париж, які курсують під Ла-Маншем, також використовували наші гальма".

"Співпраця ТОВ "Білоцерківський завод "Трібо" та КПІ ім. Ігоря Сікорського щодо працевлаштування випускників є досить плідною та триває вже багато років, – інформує Ольга Демиденко, началь-

ник відділу по роботі з персоналом. – Сьогодні на нашому заводі успішно працюють та займають керівні посади випускники університету: Єгор Москаленко, Роман Мамчур, Михайло Вальков, Ганна Товстоног, Катерина Шкляренко, Дмитро Дудленко та багато інших.

Особливо хочеться відзначити випускників 2015 року, які ще під час навчання прийшли працювати до нас на підприємство, а тепер є провідними спеціалістами у своїй сфері: Віталія Смика, Олену Сороку та Анну Дем'яненко. Спершу кожен із них обіймав посаду інженера-технолога в R&D департаменті, там вони вивчали технології виготовлення продукції, секрети розробки рецептур, особливості проведення випробувань та експлуатації гальмівних колодок. За період роботи своєю наполегливою працею, бажанням вчитися, відданістю справі та любов'ю до того, що роблять, змогли досягти керівних посад. Тепер колишні випускники КПІ ім. Ігоря Сікорського беруть участь у вирішенні стратегічних завдань щодо майбутнього всього підприємства".

Віталій Смика обіймає посаду директора з розвитку, підпорядковується безпосередньо директору підприємства. Він відповідає за розробку нових продуктів, за впровадження LEAN технологій на виробництві, за

сертифікацію та керує низкою інноваційних проєктів на заводі.

Олена Сорока є провідним технологом із розробки нових рецептур, вона просто чарівниця у створенні "ідеальних пропорцій та поєднанні компонентів". Наприклад, проєкт з розробки нової рецептури для ОАО "БелАЗ" тривав близько трьох років, і саме Олена зуміла знайти той ідеальний рецепт "супер-колодки", який пройшов усі етапи випробувань та погоджень із замовником.

Анна Дем'яненко працює заступником начальника відділу з митного декларування. Знання технології виробництва продукції допомогли їй швидко опанувати всі тонкощі та особливості розмитнення/замитнення досить специфічної сировини і матеріалів.

Своїм досвідом роботи поділилася Віталія Смика: "Прийшов на посаду інженера-випробувача. Тепер – директор з розвитку заводу з оборотом понад 400 млн грн. Керівної посади вдалося досягнути за рахунок хорошого бекграунду, гарної технічної освіти, бажання працювати і саморозвиватися. У чому запорука успіху керівника на "Трібо"? У бажанні змінити

щось на своєму підприємстві на краще і в систематичній роботі. З повагою ставилось до "Трібо" як до роботодавця, цінюю відносини в колективі, які склалися, і матеріальний достаток, який отримую завдяки досягненню результатів.

У нас потужна молода команда, яка чітко прямує до мети, визначеної перспективами розвитку. Ми відчуваємо повагу і відповідальність

одне перед одним. Порада молодим, хто бажає професійного успіху, – будьте амбітними, прагніть вдосконалення, знайдіть своє хобі і перетворіть його на роботу, багато працюйте, особистісно розвивайтеся щодня, набувайте досвіду, який завтра можна буде використати. На мою думку, виробництво – це вищий пілотаж бізнесу".

"Ми завжди раді новим талантам, особливо молоді, яка прагне розвиватися, рости та досягати кар'єрних вершин. Тож, дорогі студенти КПІ ім. Ігоря Сікорського, якщо ви хочете отримати досвід, практичні навички, реальні знання та можливості для розвитку свого потенціалу, – ласкаво просимо на практику та роботу до ТОВ

"Білоцерківський завод "Трібо", – емоційно завершила свою розповідь про виробництво Ольга Демиденко.

Довідково: "Трібо" – українська компанія, що понад 30 років займається виробництвом гальмівних систем і фрикційних матеріалів, один з великих східноєвропейських виробників, де освоюють нові види високотехнологічної затребуваної економікою продукції. Має розвинену мережу виробничих потужностей в Україні, Чехії, Казахстані та Білорусі. Експортує продукцію

в більш ніж 20 країн світу. Зокрема, постачає фрикційні вироби для Британської залізниці – одного з найбільш вимогливих замовників у світі. А ще продукція компанії успішно пройшла випробування в КП "Київпастранс" на міських автобусах LAZ-City, на Mercedes Actros компанії "Закарпатськостранс".

Н. Вдовенко

Анна Дем'яненко

Ганна Товстоног

Віталій Смика

Олена Сорока

У виробничому приміщенні Білоцерківського заводу "Трібо"

МТ10-36 "Днепр": потужний, невибагливий і надійний

Рік тому експозиція Державного політехнічного музею збагатилась яскравим подарунком – мотоциклом МТ10-36 "Днепр" (Назва – російською). Після досить непростого, з перервами на карантин, ремонту мотоцикл зайняв своє місце в розділі "Транспорт".

Загалом, сьогодні мотоцикли можна побачити на українських дорогах значно рідше, ніж колись. Для цього є низка об'єктивних причин: клімат, зміни в сприйнятті поняття "транспорт", зростання вимог до безпеки та комфорту пересування. Мотоцикли нині є улюбленими транспортними засобами в країнах Азії, де існує розвинене машинобудування, але, водночас, рівень життя є достатньо низьким, а клімат – теплим.

Мотоцикл МТ10-36 "Днепр" у ДПМ

В Україні найбільша популярність мотоциклів припала на другу половину ХХ ст., коли їх масово виготовляли Київський та Львівський мотозаводи. Однак з часом і в нас, і в багатьох інших країнах мотоцикл із дешевого, простого транспортного засобу перетворився на символ певного стилю життя, цінностей та кодексу правил, навколо якого утворилася ціла байкерська субкультура. Тобто з необхідного засобу повсякденного пересування та перевезення вантажів він поступово обернувся на предмет хобі та засіб активного відпочинку.

Водночас будь-який мотоцикл був і залишається продуктом людської думки, цікавих інженерних ідей, результатом цілеспрямованої технічної діяльності. Що ж до вітчизняних мотоциклів, то в них реалізовано чимало ідей та розробок наших інженерів, у тому числі, звісно, й київських політехніків. Створений на Київському мотозаводі мотоцикл "Днепр" є одним із кращих зразків таких конструкцій.

Але спочатку кілька слів про Київський мотоциклетний завод (КМЗ) і його продукцію.

Відкрито його було у вересні 1945 року на базі Бронетанкового ремонтного заводу №8. Першою продукцією став мотоцикл К-1Б "Киевлянин" з двигуном потужністю 2,3 к.с. З 1949 р. року розпочалось виробництво важкого мотоцикла М-72. У 1956 році Київський мотозавод поставив на серійне виробництво нову модель К-750 – повністю власної розробки.

З 1957 року в СРСР впроваджується система раднаргоспів. Раднаргоспи мали складати та виконувати плани економічного розвитку, виробничі програми, розподіляти кадри і продукцію, керувати зв'язками з підприємствами на окремій території раднаргоспу. Отже, Київський раднаргосп наперед мав забезпечувати кадрові потреби підприємств у спеціалістах силами навчальних закладів на його території (Київська, Черкаська,

Чернігівська, Житомирська області). КПП був найпотужнішим центром підготовки кадрів з машинобудування та металургії раднаргоспу, а отже готував фахівців і для Київського мотозаводу. Крім підготовки кадрів, вищі залучалися і до розв'язання важливих проблем у виробництві: технічному переоснащенні, вдосконаленні технологій, розробці нових зразків техніки.

З 1968 року завод розпочав серійне виробництво мотоцикла К-650 "Днепр" (МТ-8). Мотоцикл мав новий верхньоклапанний двигун власної розробки. Зауважимо, що практично всі мотоцикли КМЗ з цього часу називалися "Днепр" із зазначенням номера моделі.

З 1977 року розпочато випуск моделі МТ10-36 з двигуном потужністю 36 к.с. Ця модель втілила в собі весь досвід розробки та експлуатації мотоциклів до цього часу. В ній було зібрано всі прогресивні технічні рішення, випробувані експлуатацією спортивних та ескорпних мотоциклів без бокового причепа.

Мотоцикл МТ10-36 отримав поліпшені світлові та сигнальні пристрої, здвоєне сидіння водія та пасажирів. Він міг експлуатуватися і без бокового причепа. Для цього потрібно було встановити покажчики правого повороту. Боковий причеп залишався безгальмівним – на той час вимоги безпеки до транспортних засобів ще не було посилено. Оригінальне стоянкове гальмо приводилося в дію перекидною собачкою на важелі переднього гальма.

Але найбільш кардинальною відмінністю цієї моделі від попередніх став потужний двигун. Зростання його потужності з 32 до 36 к.с. відбулося завдяки збільшенню ступеня стиснення робочої суміші в камері згоряння та максимальної кількості обертів колінчастого валу. На двигун встановлено новий карбюратор більшої пропускної здатності К-301Д. Напівсферичний поршень збільшеного об'єму та вкорочена гільза збільшили ступінь стиску. Максимальна кількість обертів колінчастого валу сягала 5900 об/хв. Крутний момент – 4,8 кгс-м, максимальної потужності двигун досягав майже на максимальних обертах. Мотоцикл було адаптовано до доріг з поліпшеним покриттям. Лише такими дорогами можна було безпечно рухатися важким мотоциклом на високій передачі на майже максимальних обертах двигуна. Такий режим роботи потребував удосконалення системи змащення та роботи газорозподільного валу, тож усе це також зазнало змін.

Тривалий час найнедовговічнішим вузлом двигуна мотоцикла був збірний колінчастий вал. Його термін служби складав 20-25 тис. км пробігу. Спільно з кафедрою ливарного виробництва КПП під керівництвом Костянтина Ілліча Ващенка в 1963-66 роках було відпрацьовано технологію виготовлення колінчастого валу, що відливалася в оболонковій формі з високоміцного чавуна. Костянтин Ващенко першим у країні створив особливу міцний сірий модифікований чавун. З цього матеріалу відливалися корпуси артилерійських снарядів та мін під час Другої світової війни. Захищена ним докторська дисертація стосувалася проблем виробництва відливок з високоміцного модифікованого чавуна з пластинчастим графітом.

Саме освоєння виробництва колінчастого валу з високоміцного чавуна надало необхідні параметри надійності двигуна мотоцикла. Випробування засвідчили, що після 40 тис. км пробігу мотоцикла зношування шийок колінчастого валу мінімальне. На той час для мотоциклетного двигуна це були вражаючі показники.

Співробітники КПП розробили також технологію відливання і обробки збірних сталевих поршневих циліндрів із алюмінієвими радіаторами для двигуна мотоцикла. На замовлення заводу кафедра виконала роботи з удосконалення технології відливання блока двигуна вже не в земляні, а в металеві форми, внаслідок чого блок став легшим та міцнішим.

Мотоцикл МТ10-36 певний час був найпотужнішим в СРСР, отож надзвичайно популярним і, водночас, доступним за ціною. На початку 80-х рр. ХХ ст. він коштував 1640 крб. Для порівняння – ціна автомобіля ЗАЗ 968 становила 4050 крб. При цьому потужність двигуна ЗАЗ складала 40 к.с. при власній вазі 840 кг, а у мотоцикла "Днепр" – 36 к.с. при 325 кг. Тобто, мотоцикл був дешевшим і доступнішим транспортом. Його купували переважно жителі села, а отже, використовувався він часто-густо як вантажний транспортний засіб – надійний та невибагливий.

Мотоцикли Київського заводу експортувались у більш як 50 країн світу. До речі, Адріано Челентано у фільмі "Ас" знімався на власному МТ10-36. А в фільмі "Qua la mano" (на території колишнього СРСР його демонстрували під назвами "А спорим?", "Дай руку", "Ось рука") він "розсікав" на червоному мотоциклі "Днепр" без бокового причепа.

Кадр із фільму "Ас"

Сучасні байкерські мотоцикли інколи можуть коштувати як легковий автомобіль. А недорогі та витривалі робочі конячки Київського мотозаводу з приватних гаражів і подвір'їв потроху перекочують до технічних музеїв. Нині вони експонуються у Львові, Кам'янському, Запоріжжі, Умані, Києві. При цьому відвідувачі можуть побачити мотоцикли К-1, М-72, К-650, МВ-650, МТ-11, МТ-14, МТ-16, але мотоцикл МТ10-36 представлено лише в експозиції Державного політехнічного музею КПП.

Отже цей мотоцикл ілюструє досягнення окремої галузі вітчизняного транспортного машинобудування. Він є творінням вітчизняних інженерів, символом своєї епохи. Надзвичайно популярний свого часу транспортний засіб, сподіваємося, зацікавить відвідувачів музею.

*Григорій Лупаренко,
завідувач відділу ДПМ*

Щорічний мистецький фотоконкурс "Таланти КПІ" в режимі онлайн

Дорогі студенти та працівники КПІ!

Картинна галерея ЦКМ КПІ ім. Ігоря Сікорського запрошує вас узяти участь у щорічному мистецькому фотоконкурсі "Таланти КПІ" в режимі онлайн.

Головна тема цьогорічної виставки – "**Краса врятує світ...**". Але також приймаються фотографії на вільні теми та цікаві роботи з комп'ютерної графіки.

Відібрані роботи буде розміщено на сторінці Картинної галереї ЦКМ КПІ ім. Ігоря Сікорського у Facebook та Instagram.

Для участі у фотоконкурсі надсилайте свої роботи в електронному вигляді на e-mail: gallery_kpi@ukr.net. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище та ім'я, контактні телефони, та

надайте інформацію про себе (якщо ви студент КПІ – вкажіть ваш курс, факультет і групу, якщо працівник КПІ – вашу посаду та підрозділ).

За всіма новинами щодо дат і термінів проведення конкурсу також стежте на сторінках Картинної галереї у мережах.

Переможців буде визначено шляхом відкритого голосування (тому з моменту розміщення робіт спонукатимемо шанувальників фотомистецтва активно ставити лайки роботам, які найбільше сподобались).

Чекаємо на ваші роботи до кінця березня.

Наші контакти: 067 793 53 82 (Viber, Telegram), 067 250 97 65 (Viber, Telegram, WhatsApp), Instagram: @gallery_kpi, e-mail: gallery_kpi@ukr.net

Фото В. Ізюмовича

Гелена Людвигівна Лисенко

На 75-му році обірвалося життя завідувачки кафедри теорії, практики та перекладу німецької мови факультету лінгвістики, кандидатки філологічних наук, професорки кафедри, надзвичайно талановитої і харизматичної особистості, людини з великим серцем Гелени Людвигівни Лисенко.

Пішла у вічність Людина з великої літери, яскрава, справжня. На жаль, неможливо загоїти у серці страшну рану від втрати, важко знайти правильні слова співчуття, коли перестав битися серце гідної людини, проте світлі спогади про неї завжди будуть сильнішими, ніж смерть.

Понад 40 років Гелена Людвигівна пропрацювала в КПІ. Розпочала свою діяльність на кафедрі

іноземних мов №2, згодом стала фундаторкою кафедри теорії, практики та перекладу німецької мови. Чудова організаторка, відмінна керівниця, професіонал. Закохана у свою справу, вона запалювала всіх, хто її оточував, своєю любов'ю до німецької мови, до професії перекладача, до наукового пошуку, до викладання мови. Колеги цінували Гелену Людвигівну за відданість своїй справі, вимогливість і справедливу критику, ширість та доброту.

Вона всіляко сприяла професійному зростанню професорсько-викладацького складу кафедри, залучаючи викладачів до наукової діяльності, організовуючи численні міжнародні заходи, конференції та семінари за участю носіїв

німецької мови. Гелена Людвигівна виховала не одне покоління студентів, і для всіх без винятку вона була авторитетом і взірцем. Вона була сильною духом, комунікабельною, відкритою до суспільства, мудрою людиною з сильним характером і потужною енергетикою, але водночас доброю, чуйною та співчутливою. Для всіх вона була щирою порадицею й наставницею.

У ці скорботні дні колектив КПІ ім. Ігоря Сікорського розділяє невимовний сум і тугу рідних Гелени Людвигівни. Висловлюємо щирі співчуття її родині з приводу тяжкої втрати. Людина живе доти, поки її пам'ятають. Світлий і незгасний спомин про добрі справи Гелени Людвигівни назавжди залишиться в серцях рідних, колег, студентів – усіх, хто її знав, любив і шанував. Вічна пам'ять...

Колектив кафедри теорії, практики та перекладу німецької мови

Олександр Євгенович Колосов

9 березня 2021 року на 64-му році пішов з життя д.т.н., с.н.с., професор кафедри хімічного, полімерного та силікатного машинобудування (ХПСМ) Олександр Євгенович Колосов.

Весь життєвий шлях О.Є.Колосова, починаючи від студентських років і до останнього дня, був тісно пов'язаний з КПІ ім. Ігоря Сікорського. З 1981 р. він працював на інженерно-хімічному факультеті, де здолав шлях від інженера до професора.

За час роботи О.Є.Колосов зробив вагомий внесок у розвиток науково-технічної бази уні-

верситету та підготовку наукових і інженерних кадрів.

Він став автором понад 650 наукових праць. Заслужений винахідник НТУУ "КПІ", заслужений винахідник України, він був удостоєний багатьох нагород різних державних і винахідницьких структур, зокрема відзнаки Міністерства оборони України "Знак пошани", пам'ятної медалі "50 лет космонавти-

ке", нагрудного знака "Знак пошани за заслуги перед хімічною галуззю України", золотої медалі Всесвітньої організації інтелектуальної власності, пам'ятної медалі "За вагомий внесок у розвиток освіти і науки", ордена "За розбудову України".

Висловлюємо глибоке співчуття рідним та близьким покійного.

Колектив інженерно-хімічного факультету

«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК»

газета Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

<https://www.kpi.ua/kp>

03056, Київ-56
вул. Політехнічна, 14,
корп. 16, кімната № 126
gazeta@kpi.ua
(044) 204-85-95

Головний редактор
Д.Л. СТЕФАНОВИЧ

Провідний редактор
Н.Є. ЛІБЕРТ

Підготовка матеріалів
О.В. НЕСТЕРЕНКО

Дизайн та комп'ютерна верстка
І.Й. БАКУН

Коректор
О.А. КІЛІХЕВИЧ

Ресстраційне свідоцтво Кі-130
від 21. 11. 1995 р.

Друкарня КПІ ім. Ігоря Сікорського,
видавництво «Політехніка»,
м. Київ, вул. Політехнічна, 14, корп. 15

Відповідальність за достовірність інформації несуть автори.
Позиція редакції не завжди збігається з авторською.